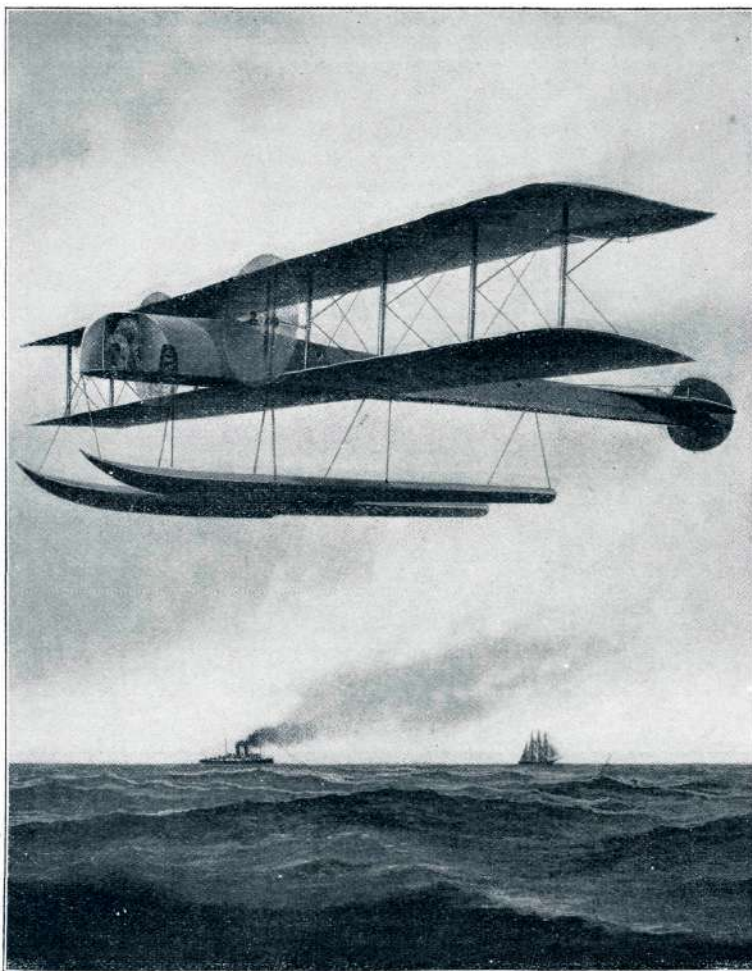

V AEROPLANU ČEZ ATLANTSKI OCEAN.

pokazala, v koliko so člani „Ljudskega odra“ že zmožni, nastopati brez daljše priprave. In lahko rečemo, da se je ta poskus obnesel častno.

Dne 14. aprila je imel g. Verovšek svoj častni večer: Nastopil je kot Krjavelj v „Desetem bratu“. Obisk gledališča ta večer je bil dovoljen, pričetek netočen — kakor večkrat — in konec zato prepozen.

I. D.

Ivana pl. Zajca, znanega hrvatskega skladatelja, je imenovala Jugoslovanska akademija v Zagrebu za častnega člana.

Spomenik se bo postavil slovenskima skladateljema dr. Benjaminu in dr. Gustavu Ipavici v št. Jurju ob južni železnici.

Razstava slik k delom Henrika Sienkiewicza je bila ta mesec v Ljubljani. Zgodovinske povesti Sienkiewiczeve s svojimi markantnimi značaji in efektnimi prizori so silno mikavne za ilustratorje. Poljski slikarji so dobili v njih obilico motivov; mojstri prve vrste so črpali iz Sienkiewicza. V Ljubljani smo videli 75 slik, večinoma iz trilogije. Razstavili so: St. Batowski, W. Tetmeyer, Julij Kossak, Szczyglinski, W. Tracewski, K. Gorski, P. Stachiewicz, Wodzinowski, Aksentowicz, S. Jarocki, Cionglinski, E. Trojanowski, Z. Rozwadowski, Gruszecki. Najbolj so zanimali se-

veda znani mojstri Kossak, Tetmeyer in Batowski.

Belokranjska železnica. Dne 23. marca t. l. se je slovesno zasadila prva lopata za zgradbo belokranjske železnice. Ta železnica je velevažna za nas, ker bo vezala Kranjsko preko hrvaškega Primorja z Dalmacijo.

Iz pisem L. N. Tolstega.

Razum srca.

Davno sem Vam že hotel pisati o „Dimu“ (romanu Turgenjeva); seveda ravno to, kar ste Vi pisali meni. Saj je ravno to vzrok, da se imava tako rada, ker obadva misliva z razumom srca, kakor ste ga Vi nazvali. (Še enkrat hvala za tisto pismo. Razum razuma in razum srca — to mi je marsikaj pojasnilo.) Jaz sodim o „Dimu“ tako: Moč pesnitve obstoji zlasti v ljubezni; smer te sile pa je odvisna od značaja; brez ljubezni ni poezije; krivo namerjena sila, neprijetni, slabotni pesnikov značaj odbija. V „Dimu“ pa ni skoro nobene ljubezni za nobeno reč in skoro nobene poezije, temuč kvečjemu kakor nekaj nagnjenja za lehko-miselno, koketno prešustvo in zato je poetična stran te povesti le zoperna.

Ideje v umetnosti. (O Ani Karenini.)

Če pa kratkovidni kritiki menijo, da sem hotel le to slikati, kar mi je všeč — morda, kako Oblonskij kósi in kaka ramena ima gospa Ana — se motijo. V vsem ali vsaj skoro v vsem, kar sem pisal, me je vodila potreba, zbrati in združiti misli, ki spadajo v trdno zvezo, če jih hočemo izraziti; toda vsaka misel, ki se izrazi samostojno v besedah, izgubi svoj zmisel in se nenavadno razblini, če se pojmuje sama zase in neodvisno od zveze, v kateri stoji. Zveza sama se pa, menim, ne doseže zopet s kako mislijo, ampak z nečim drugim; temelja te zveze ni mogoče izraziti neposredno z besedami, izraziti se da le posredno — to se pravi, z besedami moremo slikati osebe, prizore, položaje. Vi sami veste vse to veliko bolje od mene, toda s tem vprašanjem sem se zadnji čas veliko pečal. Eden najmočnejših dokazov zame je bil opis samomora Vronskega, ki Vam je bil tako všeč. Poglavlje, v katerem popisujem, kako Vronskij pojmuje svojo vlogo po sestanku s soprogom, je bilo že zdavnaj gotovo. Začel sem bil že s popravljanjem — ko Vronskij nenadno, pa tudi čisto nujno seže po pištoli. In sedaj se je pokazalo, da je to bilo za daljnji razvoj organično potrebno.

Umetnikova ljubezen.

Živec umetnosti je strastna ljubezen umetnikova do predmeta, in če ta ljubezen živi, bo umetnina vedno odgovarjala tudi drugim zahtevam — bogata bo in lepa. Vsebina nas bo zadovoljila, ker ničvrednega predmeta ni mogoče strastno ljubiti. In tudi lepote